

Els ponts del TGV

Fa uns anys, vaig arribar a un hotel de Colera i el recepcionista em va oferir una habitació amb vistes al mar, però la vaig refusar perquè m'interessava l'altra banda: el pont del ferrocarril. El de Colera ha estat durant molts anys el pont ferroviari més característic de Girona, amb pilars massissos i estructura metàl·lica del taulell que vola per damunt de la vall i el poble sencer. Els trens hi fan un soroll estrident i aparatós, potser excessiu. Una estampa que, curiosament, es repeteix a l'altra banda dels Pirineus, a Ormaiztegui. Els bascos, del seu pont, n'han fet un monument.

«Els ponts són la construcció sintètica per excel·lència, arquitectura en estat pur que esdevé testimoni explícit, en tant que fòssil viu, de la història de la civilització». La reflexió és d'Antonio González Moreno-Navarro, comissionat per a la Promoció del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona i l'he trobada en el pòrtic del llibre *Ponts de la província de Barcelona. Comunicacions i Paisatge*. La història dels trens és plena de grans ponts, com el Forth Railway Bridge, una de les fites del paisatge escocès; o el del Garabit, una magnífica realització d'Eiffel al bell mig de la França eterna que fou el pont més alt del món i avui és patrimoni nacional. Un grup d'entusiastes ha demanat que la línia del Tren Groc de la Cer-

Ha desaparegut una plaça

Davant l'empenta del Tren d'Alta Velocitat, Girona ha perdut per sempre la plaça de Joan Brossa, davant de La Farinera – El Punt. Almenys en el seu format de fa pocs anys. L'arquitectura és efímera. Els elements característics que la van convertir a ulls de més d'un en la plaça més lletja de la ciutat, han iniciat la diàspora amb l'esperança de trobar un lloc en una altra banda i començar una nova vida. Potser la plaça estava condemnada sense remei en haver-la relacionat el seu autor, Josep Miàs, amb l'entorn més immediat. ¿S'havien fixat en les lluminàries suspeses d'uns arcs catenaris, similars als de l'electricitat del ferrocarril? Diuen que, de nit, les línies eren visibles des d'un avió, tot fent una figura singular entre el milió de llums de la ciutat nocturna.

danya, amb ponts impressionants, sigui declarada Patrimoni de la Humanitat.

El meu estimat pont de Colera no és gran cosa al costat dels que he anomenat. A Girona, no hi ha grans ponts de ferrocarril i els promotors de la nova línia del TGV no s'han preocupat de construir-ne cap d'espantant. De tota manera, la importància dels ponts en l'imaginari d'un país és prou evident. ¿Perquè, si no, Lluís Lloret, l'alcalde de Bàscara, després de claudicar en l'intent de voler barrar el pas al nou tren, va demanar un pont que posés el seu poble en el mapa del món com ho ha fet el de Millau amb aquella petita ciutat? Però no se'l van escoltar i tindrem un pont avorrit.

Cap dels ponts del TGV no farà passar a la posteritat els enginyers ni l'Estat. Potser des de Madrid pensen que la mediocritat no és en els seus ponts sinó en el nostre país, que no obliga al lluïment. De fet, el pont que remunta la riera de Santa Coloma, al terme de Sils, es troba «en un punt on no hi ha cap accident geogràfic ni paratge característic». La cita és d'ADIF. Així justifiquen haver-lo batejat amb el nom de Viaducto de José Antonio Fagúndez Vargas. Sembla l'eco d'un altre temps.

D'aquí a tres-cents anys, els que es miraran els ponts gironins del TGV potser hi veuran un testimoni explícit de la nostra civilització i, aleshores, descobriran les diferències que ens separen dels que van construir els ponts del nord que ens emocionen.